

ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ

Vilniaus g. 61, LT-19120 Širvintos, tel. (8 382) 51 233, faksas (8 382) 30 270, el. p. savivaldybe@sirvintos.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111105217.

IŠVADA DĖL ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMO 2014-10-29

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas) 6 str., Valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011-05-13 įsakymu Nr. 2-170, buvo atliktas Širvintų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracijos veiklos sričių atitikties Korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 d. nustatytiems kriterijams nustatymas. Nustačius veiklos sritis, kuriose egzistuoja tikimybė pasireikšti korupcijai, buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas Savivaldybės administracijos veiklos srityje – mokinių nemokamo maitinimo Savivaldybės įsteigtose mokyklose ir nepasiturinčių šeimų mokinių aprūpinimo mokinio reikmėmis administravimas. Savivaldybės administracijos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos apraiškų tikimybė, nustatymą ir korupcijos pasireiškimo tikimybės įvertinimą atliko Savivaldybės administracijos Civilinės metrikacijos skyriaus vedėja Simona Mikalajūnaitė. Analizuojamas laikotarpis – 2013 m. III ketv. pr. – 2014 m. II ketv. pab. Analizė atlikta dokumentiniu būdu, palyginimo metodais, analizuojant Lietuvos Respublikos įstatymus, Savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus (toliau – Socialinės paramos ir sveikatos skyrius) veiklos nuostatus ir kitus teisės aktus, kuriais savo darbe vadovaujasi Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus darbuotojai, vykdydami savo funkcijas. Peržiūrėta Savivaldybės administracijos interneto svetainėje pateikta informacija, susijusi su analizuojama sritimi, žodžiu konsultuotasi su Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus darbuotojais.

Mokinių nemokamo maitinimo Savivaldybės įsteigtose mokyklose ir nepasiturinčių šeimų mokinių aprūpinimo mokinio reikmėmis administravimas yra valstybinė funkcija, valstybės perduota savivaldybėms pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 str. 8 dalį. Socialinės paramos ir sveikatos skyrius atlieka šią funkciją vadovaudamasis Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. 9-348 patvirtintais Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus veiklos nuostatais.

Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus socialinio darbo organizatoriai, vykdydami pareigybės aprašymuose, patvirtintuose Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-04-02 įsakymu Nr. 10-182, nurodytas funkcijas, vykdo prašymų dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo priėmimą ir registravimą, tikrina pareiškėjų duomenis kompiuterinėse duomenų bazėse, suformuoja socialinės paramos gavėjų bylas ir pateikia jas Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus atsakingiems specialistams. Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyresnieji specialistai, pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011-06-01 įsakymu Nr. 10-310 patvirtintus pareigybės aprašymus, kontroliuoja ir tikrina socialinio darbo organizatorių priimtus prašymus dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo, konsultuoja gyventojus bei institucijas socialinės paramos mokiniams skyrimo klausimais, priima ir registruoja prašymus skirti paramą, tikrina pareiškėjų duomenis kompiuterinėse duomenų bazėse bei jų pateiktus dokumentus, formuoja išmokų gavėjų bylas,

rengia sprendimus dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo ir mokėjimo. Sprendimus priima vedėjas. Sprendimą pasirašo vedėjas ir atsakingi specialistai. Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus darbuotojai, administruodami mokinių nemokamą maitinimą savivaldybės įsteigtose mokyklose ir nepasiturinčių šeimų mokinių aprūpinimą mokinio reikmėmis, vadovaujasi Socialinės paramos mokiniams įstatymu ir pagal šį teisės aktą Savivaldybės tarybos patvirtintais: Socialinės paramos mokiniams tvarkos aprašu (Savivaldybės tarybos 2012-01-24 sprendimas Nr. 1-4), Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos aprašu (Savivaldybės tarybos 2008-06-24 sprendimas Nr. 1-168) ir Mokinių, patyrusių socialinę riziką, paramos mokinio reikmenims įsigyti tvarkos aprašu (Savivaldybės tarybos 2012-01-24 sprendimas Nr. 1-5) bei kitais Savivaldybės tarybos ir Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintais teisės aktais.

Pagal Socialinės paramos mokiniams tvarkos aprašą, Socialinė parama mokiniams apima mokinių nemokamą maitinimą ir paramą mokinio reikmenims įsigyti. Socialinę paramą mokiniams administruoja mokyklų administracijos, Socialinės paramos ir sveikatos skyrius. Savivaldybės administracijos Buhalterijos skyriaus teisės ir pareigos apima paramos mokinio reikmėms įsigyti lėšų panaudojimo duomenų administravimą, o Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius administruoja lėšas, skirtas mokinių nemokamam maitinimui. Nors socialinę paramą mokiniams administruojančiomis institucijomis įvardinti keturi subjektai, vienintelis Socialinės paramos ir sveikatos skyrius turi įgaliojimus priimti sprendimą skirti ar neskirti socialinę paramą mokiniams. Likusių subjektų teisės ir pareigos administruojant Socialinę paramą mokiniams yra Socialinės paramos ir sveikatos skyrius priimtų sprendimų įgyvendinimo užtikrinimas ir priežiūra. Nors Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyresnysis specialistas pagal pareigybės aprašymą gali atlikti beveik visus veiksmus, būtinus skirti nemokamą mokinių maitinimą: priimti prašymus, tikrinti pateiktus duomenis ir rengti sprendimus dėl socialinės paramos mokiniui skyrimo, Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vedėjas, imdamasis korupcijos pasireiškimo ir piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi prevencijos, darbų vykdymą organizuoja taip, kad minėtus veiksmus pasidalindami atliktų keli specialistai.

Savivaldybės tarybos 2011-10-27 sprendimu Nr. 1-167 „Dėl Širvintų rajono mokinių maitinimo organizavimo bendrojo ugdymo mokyklose“ Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų direktoriai įgalioti organizuoti mokinių maitinimą bendrojo ugdymo mokyklose. Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos aprašo skyriuje „Mokyklų vadovų teisės ir pareigos“ nurodyta, kad mokyklų vadovai atsako už nemokamo maitinimo paslaugos teikimą, organizavimą, paskiria už mokinių nemokamą maitinimą atsakingus asmenis ir organizuoja nemokamą maitinimą pagal mokyklos parengtą mokinių nemokamo maitinimo tvarką. Atlikta apklausa parodė, kad 8 iš 11 rajono bendrojo ugdymo mokyklų yra parengusios ir patvirtinusios individualią mokinių nemokamo maitinimo mokykloje tvarką. Skyriuje „Mokyklų vadovų teisės ir pareigos“ nėra išskirta, kurie punktai yra pareigos, o kurie teisės, todėl mokyklų vadovai punktą apie nemokamo maitinimo organizavimą pagal mokyklos parengtą mokinių nemokamo maitinimo tvarką gali suprasti kaip rekomendacinį. Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos aprašas yra trumpas (vos vienas lapas), jame išdėstyti punktai skirti mokyklų vadovų teisėms, pareigoms ir atsakomybėms apibrėžti, tačiau nedetalizuojami mokinių nemokamo maitinimo mokykloje organizavimo ir vykdymo procesai.

Pagal Mokinių, patyrusių socialinę riziką, paramos mokinio reikmenims įsigyti tvarkos aprašą, administruojant paramą mokinio reikmėms įsigyti dalyvauja mokyklų administracijos, Socialinės paramos ir sveikatos skyrius, Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius, Savivaldybės socialinių paslaugų centras bei pareiškėjas. Tvarkos apraše nurodyti subjektų veiksmai, reikalingi atlikti administruojant paramą mokinio reikmėms įsigyti, aiškiai apibrėžtos pareigos ir atsakomybė. Prie nepasiturinčių šeimų mokinių aprūpinimo mokinio reikmėmis prisideda daugiau nei du subjektai, jų veiksmai saistomi priklausomybės ryšiais. Taip iš dalies atliekama tarpusavio kontrolė ir priežiūra.

Analizuotose teisės aktuose nereglamentuota mokinių nemokamo maitinimo Savivaldybės įsteigtose mokyklose ir nepasiturinčių šeimų mokinių aprūpinimo mokinio reikmėmis administravimo kontrolė, tačiau ją pagal savo kompetenciją atlieka Savivaldybės administracijos Centralizuotas vidaus audito skyrius bei Savivaldybės kontrolierius. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas taip pat gali būti laikomas kontrolės vykdymu.

Socialinės paramos mokiniams tvarkos aprašo 11.7. punkte rašoma: „Nustačius, kad per laikotarpį, per kurį mokiniui teikiama socialinė parama mokiniams, pasikeitus aplinkybėms mokinys netenka teisės į socialinę paramą arba pareiškėjas yra pateikęs neteisingus duomenis apie gaunamas pajamas <...> ar kitus duomenis, reikalingus socialinei paramai mokiniui skirti, Širvintų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyrius priima sprendimą nutraukti socialinę paramą mokiniams ir informuoja mokyklą“. Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos apraše įtvirtinta mokyklų vadovų atsakomybė informuoti Socialinės paramos ir sveikatos skyrių apie gautą informaciją ar kilusius įtarimus, turinčius įtakos mokinių nemokamam maitinimui gauti. Socialinės paramos mokiniams tvarkos apraše pareiškėjas įpareigojamas informuoti apie pasikeitusias aplinkybes, turinčias įtakos teisei į mokinių socialinę paramą ir nustatoma jo atsakomybė už šių duomenų nuspėjimą. Tačiau nė viename iš minėtų aprašų nėra reglamentuota informavimo apie pasikeitusius ar netikslius duomenis tvarka, nenustatyta pranešimo forma (raštu, žodžiu), jo nagrinėjimo eiga ir terminai.

Analizuojamu laikotarpiu, tai yra 2013-2014 mokslo metais, Širvintų rajone nemokamą maitinimą gavo vidutiniškai 790 mokinių, parama mokinio reikmėms įsigyti suteikta 739 mokiniams. Asmenų skundų ar pranešimų dėl mokinių nemokamo maitinimo Savivaldybės įsteigtose mokyklose ir nepasiturinčių šeimų mokinių aprūpinimo mokinio reikmėmis administravimo šiuo laikotarpiu negauta. Atskira socialinės paramos mokiniams skyrimo apskundimo tvarka nėra nustatyta, laikomasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatytos tvarkos.

Išanalizavus su vertinama veikla susijusius teisės aktus, Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus veiklos nuostatus, darbuotojų, atsakingų už mokinių nemokamo maitinimo Savivaldybės įsteigtose mokyklose ir nepasiturinčių šeimų mokinių aprūpinimo mokinio reikmėmis administravimą, pareigybės aprašymus, galima konstatuoti, kad vertinama veiklos sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 d. nustatytus 4 ir 5 kriterijus. Nustatyta, kad anksčiau minėtuose teisės aktuose detalios apibrėžtos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus ir skyriaus darbuotojų funkcijos bei kompetencijos, mokinių nemokamo maitinimo Savivaldybės įsteigtose mokyklose ir nepasiturinčių šeimų mokinių aprūpinimo mokinio reikmėmis administravimo tvarkos reglamentavimas yra tobulintinas.

Atliktos analizės metu nenustatyta korupcijos pasireiškimo rizikos veiksnių – sąlygų, įvykių ir aplinkybių, galinčių sudaryti prielaidas korupcijai. Analizuotoje srityje priimti visi teisės aktai, būtini įstatymo ir įstatymo įgyvendinamiesiems teisės aktams įgyvendinti, yra laikomasi teisės aktų reikalavimų, įtvirtinti sprendimų priėmimo principai, aiškūs kriterijai, sprendimo priėmimo terminai, sprendimus priimančys subjektai, aiškiai apibrėžti jų įgaliojimai. Gyventojai (suinteresuoti asmenys) yra tinkamai ir išsamiai informuoti apie mokinių nemokamo maitinimo Savivaldybės įsteigtose mokyklose ir nepasiturinčių šeimų mokinių aprūpinimo mokinio reikmėmis administravimo tvarką. Šios veiklos srities kontrolę pagal savo kompetenciją atlieka Savivaldybės administracijos Centralizuotas vidaus audito skyrius bei Savivaldybės kontrolierius. Analizuojamu laikotarpiu nebuvo gauta skundų ar pareiškimų dėl nemokamo maitinimo mokiniams skyrimo ar mokinių aprūpinimo mokinio reikmėmis, nenustatyti korupcijos pasireiškimo ar piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi atvejai.

2014-10-28 Savivaldybės administracijos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir vertinimo aprašymas buvo apsvarstytas Savivaldybės antikorupcijos komisijoje.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, daroma išvada, kad vertinamoje srityje tikimybė pasireikšti korupcijai egzistuoja, bet ji yra kontroliuojama. Siekiant valdyti korupcijos rizikos veiksnius ir sumažinti tikimybę pasireikšti korupcijai, siūloma:

1. Nustatyti tvarką ir procedūras, kuriomis vadovaudamiesi asmenys ar institucijos teiktų, o Socialinės paramos ir sveikatos skyrius vertintų gautą informaciją apie pasikeitusias aplinkybes ar neteisingai pateiktus duomenis, turinčius įtakos teisei į socialinę paramą mokiniams.

2. Užtikrinti, kad visos rajono mokyklos turėtų parengusios ir patvirtinusios mokyklos mokinių nemokamo maitinimo tvarką, arba praplėsti Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos aprašą, patvirtintą Savivaldybės tarybos 2008-06-30 sprendimu Nr. 1-168.

Savivaldybės meras

Vincas Jasiukevičius